

Hámori Nagy Zsuzsanna (Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem): *A francia diplomácia viszonyulása Bethlen Gáborhoz 1620-1621-ben*

A harmincéves háború kitörése utáni évek francia diplomáciájának legfontosabb lépése volt, amikor díszes követség indult a Német-római Birodalomba és annak szomszédaihoz, hogy elősegítse a megbékélést a császár és alattvalói között. A békeközvetítési kísérlet iratanyagának jó része már 1667-ben megjelent nyomtatásban (*Ambassade extraordinaire des Messieurs les Duc d'Angoulesme, Comte de Bethune, et de Preaux Chasteau-Neuf, Paris, 1667.*). A kiadvány tartalmazza az 1620–1621-ben Közép-Európát bejárt követségnek a háborúval, valamint saját tevékenységével kapcsolatos jelentéseit és értekezéseit, a francia udvartól kapott instrukcióikat, továbbá levelezésüket a különböző fejedelmekkel és uralkodókkal.

Az előadásban e diplomáciai szöveggyűjtemény anyagán keresztül szeretném bemutatni a francia diplomácia viszonyulását Bethlen Gáborhoz, akivel a békeközvetítő küldöttség 1620–1621-ben érintkezett levelezés és tárgyalás útján. A fejedelemmel való tárgyalások két részre oszthatók aszerint, hogy a cseh konföderáció részese volt (Pozsony, 1620.), vagy pedig csak maga és a magyar rendek nevében folytatott megbeszéléseket (Hainburg, 1621.) A cseh reláció kapcsán kitérek arra, hogyan viszonyultak a francia követek a két választott királyhoz, Frigyeshez és Bethlen Gáborhoz; illetve arra, hogyan jelent meg számukra az erdélyi fejedelem mint oszmán vazallus. A követjelentéseik alapján elmondható, hogy bár nem látták át a számukra távoli ország függési viszonyait olyan jól, mint konstantinápolyi társaik, de nem is vélekedtek olyan szélsőségesen Bethlen Gáborról, mint például a *Mercure françois* nagy nyilvánosságnak szóló, az 1621. évről szóló kiadványa.